

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови активи, продължение

неговата амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Финансови активи, държани до падеж

Финансови активи, държани до падеж са активи с фиксирана или установима доходност и фиксиран падеж, които Дружеството има намерението и възможността да държи до падеж.

Първоначално тези инструменти се оценяват по справедлива стойност, плюс всички разход, директно свързани със сделката по придобиване на актива.

Последващото им отчитане е по амортизирана стойност. Печалбите и загубите, възникнали при отписване, обезценка и в процеса на амортизиране на тези актив се признават в отчета за доходите в периода на възникването им.

Към всяка отчетна дата Дружеството извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на кредити и вземанията. Ако такива доказателства са налични, обезценката се признава в отчета за доходите. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на кредитите или вземането и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив. Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Всяко възстановяване на обезценка се признава в отчета за доходите до размер, в който отчетната стойност на актива не надвишава неговата амортизирана стойност, която би имал на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които не са класифицирани като кредити и вземания; инвестиции, държани до падеж или финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Към тях се отнасят придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценна книжа, както и инвестиции в капиталови инструменти на предприятия, в които Дружеството няма контролно или значително участие.

При първоначалното им признаване те се оценяват по справедлива стойност, равна на платеното за придобиване на актива плюс разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването.

Последващото оценяване на финансовите активи на разположение за продажба е също по справедлива стойност, определена към датата на съставяне на финансовия отчет. Печалбите и загубите, възникващи в резултат на промяна в справедливата стойност на тези активи се признават като отделен компонент на друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка, които се признават в отчета за доходите. При отписване на финансовия актив натрупаната печалба или загуба, призната преди това във всеобхватния доход, се рекласифицира в печалби и загуби.

Лихвите, получени по време на притежанието на финансовия актив се признават в отчета за доходите като приходи от лихви. Дивидентите от капиталови инструменти на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.

Към всяка балансова дата се прави преценка за наличие на обективни доказателства за обезценка на финансов актив или на група от финансови активи. Дружеството е възприело, че даден финансов актив на разположение за продажба е обезценен, когато спадът в справедливата му стойност в рамките на шест месеца надвишава 50% или спадът в справедливата му стойност от

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.5. Финансови активи, продължение

датата на придобиване на актива до датата на отчета за финансовото състояние превишава 80%. Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно във всеобхватния доход, и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, се рекласифицира в текущи печалби и загуби. Сумата на натрупаната загуба, която се изважда от друг всеобхватен доход и се признава в печалбата или загубата е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиция в капиталов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата. Ако в последващ период справедливата стойност на дългов инструмент, нарасне и нарастването може обективно да се свърже със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка в печалбата или загубата, загубата от обезценка се възстановява, а възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Други инвестиции в капиталови инструменти

Като други инвестиции в капиталови инструменти Дружеството класифицира инвестиции в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар.

Инвестиции във финансови инструменти, чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена се оценяват първоначално и последващо по цена на придобиване.

Отписване на финансови активи

Дружеството отписва финансов актив (или част от финансов актив, когато това е приложимо), когато:

- договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли;
- Дружеството е запазило правото за получаване на паричните потоци от актива, но е поело договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- Дружеството е прехвърлило договорните права за получаване на паричните потоци от актива, при което:
 - Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или
 - Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани с актива, но е загубило контрол върху него.

При отписване на финансов актив на разположение за продажба натрупаният за него преоценъчен резерв се изважда от собствения капитал и се признава в отчета за доходите.

3.6. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедливата стойност е сумата, по която финансов инструмент може да бъде разменен или уреден в пряка сделка между желаещи и информирани страни, като най-доброто доказателство за такава стойност е пазарна цена от активен пазар.

Когато е възможно, Дружеството оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.6. Справедлива стойност на финансовите инструменти, продължение

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Дружеството установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Дружеството оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Подробно описание на методите, използвани за оценка на финансовите инструменти е направено в Приложение 4 към настоящите пояснителни бележки.

3.7. Банкови депозити

Банкови депозити са парични средства, предоставени на банки с оригинален матуритет повече от 90 дни. Банковите депозити се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, включително начислената лихва.

3.8. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на изготвяне на отчета за финансовото състояние и отчета за паричните потоци, Дружеството приема като парични средства и парични еквиваленти всички високоликвидни и свободно разполагаеми финансови активи, под формата на пари в брой, средства по разплащателни и депозитни сметки с оригинален срок до 90 дни.

3.9. Обезценка на нефинансови активи

Към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние Дружеството извършва преглед на балансовите стойности на активите, различни от тези, оценени по справедлива стойност, за да се определи дали съществуват индикации за обезценка. В случай, че такива индикации съществуват се определя възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава в случаите, в които балансовата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци е по-висока от неговата възстановима стойност. Загубите от обезценка се признават в отчета за доходите.

3.10. Застрахователни договори

МФСО все още не съдържа специфични указания относно признаването и оценката на застрахователните договори. Счетоводните бази за оценка на застрахователни договори, прилагани от Дружеството са съобразени с общата рамка на МСФО, както и с изискванията на българското законодателство.

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Дружеството. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Дружеството да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трети лица по настъпили застрахователни събития в размер, надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначалното признаване на застрахователните договори, те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за този период, освен ако всички права и задължения по договора не са отменени или изтекли.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премиеният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния вид застрахователен договор след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премиения резерв съответства на базата за

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.10. Застрахователни договори, продължение

признаване на премиения приход на Дружеството. Размерът на резерва се изчислява по метода на точната дата.

Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове се образува за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв. Дружеството образува резерв за неизтекли рискове, когато за последните 3 години, включително текущата, брутният технически резултат по даден вид застраховка е отрицателен.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения и на свързаните с тях разходи по възникнали щети преди края на отчетния период, независимо дали те са обявени или не, и които не са платени към същата дата. Той включва: предявени, но неизплатени претенции, възникнали, но непредявени претенции и евентуалните разходи за уреждане на предявените щети.

За формиране на резервите за предявени, но неизплатени претенции се използва методът “щета по щета”, според който се определя очакваният размер на обезщетението за всеки предявен, но неплатен иск.

Размерът на резерва за възникнали, но непредявени претенции се изчислява по “верижно-стълбовия” метод. При него се използва опитът на компанията за текущата и предходните четири години. Разглеждат се развитието на претенциите, периодът на възникване и предявяване, като се предполага, че забавянето на обявяването на претенциите не се променя във времето и съществува зависимост между съседните периоди от развитието на плащанията.

Отсрочени аквизиционни разходи

Дружеството е възприело подхода да отсрочва за периода на действие на договора преки и непреки разходи, извършени с цел подновяване на съществуващи и сключването на нови застрахователни договори. Тези разходи представляват предимно разходи за комисиони и реклама.

3.11. Презастрахователни договори

Дружеството отстъпва част от застрахователния риск, който носи по сключени застрахователни договори на презастрахователи. Очакваните ползи за Дружеството от презастрахователни договори по отношение на предстоящи плащания се признават като активи в отчета за финансовото състояние в момента на тяхното възникване.

Ръководството периодично извършва преглед за обезценка на вземанията от презастрахователи. Презастрахователно вземане се счита за обезценено, когато са налице обективни доказателства, в резултат от събитие, което е настъпило след първоначалното му признаване, че Дружеството може да не получи всички суми, дължими му съгласно условията на договора и влиянието на това събитие може да бъде надеждно измерено. Ако са налице такива обстоятелства за обезценка, презастрахователните вземания се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде събрана. Разликата се посочва като намаление в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания и се признава за разход в отчета за доходите.

Отстъпените премии на презастрахователи се признават за разход в периода на възникването им.

3.12. Задължения по лизингови договори

Лизингов договор, при който всички рискове и изгоди, свързани с притежаването на лизингов актив се прехвърлят върху Дружеството се класифицира като финансов лизинг. В началото

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.12. Задължения по лизингови договори, продължение

финансовият лизинг се признава по справедливата цена на лизинговия актив или ако е по-ниска – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Минималните лизинговите плащания се разпределят между финансовите разходи и намалението на лизинговото задължение, като финансовите разходи се разпределят по периоди за срока на лизинговите договори, така че да се получи постоянна лихва по оставащата част на задължението. Финансовите разходи се признават като текущи в отчета за доходите в периода на възникването им. Първоначалните преки разходи по сделката се прибавят към сумата, призната като актив.

Амортизационната политика по отношение на лизинговите активи съответства на възприетата от Дружеството амортизационна политика за собствените амортизируеми активи. Ако съществува голяма степен на сигурност, че Дружеството ще придобие собствеността върху актива до края на срока на лизинговия договор, активът се амортизира за период, равен на полезния живот на актива. В противен случай активът се амортизира през по-краткия от двата срока - срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Лизингови договори, при които всички рискове и изгоди, свързани с притежанието на лизинговия актив се запазват за сметка на лизингодателя, се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията по оперативен лизинг се признават за разход в отчета доходите по линейния метод за периода на лизинговия договор.

3.13. Задължения

Задълженията и други начисления се признават първоначално по тяхната справедлива стойност. Последващата им оценка е по амортизирана стойност с използване метода на ефективния лихвен процент, като разходите се признават в отчета за доходите.

3.14. Провизии

Провизия се признава в случаите, в които, Дружеството има съществуващо правно или конструктивно задължение, в резултат от минали събития, което е надеждно измеримо и чието уреждане е вероятно да породи изходящ поток от икономически ползи. Сумата на провизията се определя чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

3.15. Признаване на приходи

Приходите от сключени застрахователни договори се признават в момента, в който застрахователното покритие ефективно влиза в действие, т.е. от момента, в който Дружеството е изложено на съществен застрахователен риск (подписваческа година). Приходите по застрахователни договори с разсрочени плащания се начисляват до пълния размер на премията, като дължимата част от премията се представя в отчета за финансовото състояние като вземане по застраховки. Премии се оповестяват брутно от платените комисиони на посредници. Начислени премии по прекратени договори се отписват. Отписани премии през текущия финансов период, отнасящи се за полици, сключени през текущата година се отнасят в намаление на brutния премиен приход за периода. Отписани през текущия период премии, отразяващи корекция на премиен приход, признат в предходни периоди се отразяват като разход по сторнирани премии в текущия период.

Правото на Дружеството да възстанови от застрахованото лице или от трето лице, отговорно за нанесена вреда, извършено от Дружеството плащане по застрахователен договор се признава като вземане по регрес на датата, на която се установи правото на вземане.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.16. Разходи за изплатени обезщетения

Разходите за изплатени обезщетения се признават в периода, в който възникват (година на възникване). Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите, свързани с оценка на дължимото обезщетение.

3.17. Разходи за възнаграждение на агенти и брокери (разходи за комисиони)

Разходите за възнаграждение на агенти и брокери се признават в периода, за който се отнася съответният премиен приход.

3.18. Административни разходи

Включват разходи, свързани с организиране и поддържане дейността на Дружеството, като възнаграждения на персонала, разходи за амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи, разходи за реклама, поддръжка на офиси и др., доколкото такива разходи не следва да бъдат представени като нетни разходи за комисионни, настъпили щети и инвестиционни разходи. Административните разходи се признават в отчета за доходите в момента на тяхното възникване.

3.19. Нетна доходност от инвестиции

Като нетна доходност от инвестиции се представя печалбата/загубата, постигната от Дружеството в резултат на управлението на активите, служещи за покрити на техническите резерви. Доходите от инвестиции включват приходите от лихви по депозити и активи на разположение за продажба; приходите от наеми от инвестиционни имоти; резултатите от промяна в справедливата стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби; промяната в справедливата стойност на инвестиционни имоти, загубите от обезценки на активи на разположение за продажба, както и приходите от възстановяване на такива обезценки; реализираните печалби от продажба на инвестиции; валутна преоценка и други, нетно от разходите за управление на инвестиционния портфейл.

3.20. Доходи на персонала

Доходите на наети лица представляват всички форми на възнаграждение, предоставени от Дружеството в замяна на положения от тяхна страна труд.

Доходите на наети лица включват основно възнаграждение за отработено време, възнаграждение над основното, определено според прилаганите системи за заплащане на труда, допълнително възнаграждение за продължителна работа, извънреден труд, вътрешно заместване и други, социални осигуровки и надбавки, включително за платен отпуск по болест, майчинство и др., платен годишен отпуск и други компенсирани отпуски.

Натрупващите се платени отпуски са тези, които важат и за напред и могат да бъдат използвани в бъдещи периоди, ако правото на такъв отпуск за текущия период не е използвано изцяло.

Дружеството начислява и провизии за задължения по пенсионно осигуряване, които са свързани със задължения по нормативно-установени планове за дефинирани пенсионни доходи.

Задълженията за краткосрочни доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и се признават за разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.20. Доходи на персонала, продължение

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирано ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

3.21. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно плащане върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на финансовия отчет и всички корекции за дължими данъци за предходни години. Отсрочените данъци се изчисляват чрез балансовия метод върху временните разлики между сумата на активите и пасивите, използвана за целите на изготвянето на финансовия отчет, и сумата използвана за данъчни цели.

Отсрочен данък не се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка не засягаща печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели.

Сумата на отсрочените данъци се базира на очакването те да се реализират или приспадат, използвайки приложимите към датата на отчета за финансовото състояние данъчни ставки. Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, ако има правно основание за нетиране на текущи данъчни активи и пасиви или тези данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, при условие че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват, доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

3.22. Доходи на акция

Дружеството изчислява основни доходи на акция за печалби или загуби, подлежащи на разпределение между държателите на обикновени акции. Основните доходи на акция се изчисляват, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Дружеството не е емитирало финансови инструменти, които дават правото на притежателя им правото да закупи обикновени акции (потенциали обикновени акции), поради което дохода на акции с намалена стойност е равен на основния доход на акции.

3.23. Международни стандарти за финансова отчетност (МСФО) и разяснения (КРМСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти, които още не са в сила към датата на отчета за финансовото състояние

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, са в сила за финансови периоди започващи след 1 януари 2011 г., и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Не се очаква тези промени да имат значителен ефект за финансовия отчет на Дружеството.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

3.23. Международни стандарти за финансова отчетност (МСФО) и разяснения (КРМСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти, които още не са в сила към датата на отчета за финансовото състояние, продължение

Следните стандарти, разяснения и промени в стандарти, които все още не са в сила и не са били приложени по-рано са одобрени за прилагане от ЕК:

- Изменения в МСФО 7 Оповестяване – Трансфери на финансови активи в сила за първата финансова година, която започва след 1 юли 2011 г.
- Подобрения в МСФО 2010, в сила от различни дати, по принцип 1 януари 2011 г

Документи издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕК:

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети пред вид от Дружеството при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

- МСФО 9 Финансови инструменти (издаден ноември 2009) и Допълнения към МСФО 9 (издадени октомври 2010) влизат в сила от 1 януари 2015 г. и може да променят класификацията и оценката на финансови инструменти.
- През май 2011 СМСС издаде МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни споразумения, МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия и МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност, които всички влизат в сила от 1 януари 2013. СМСС също така издаде МСС 27 Индивидуални финансови отчети (2011) който заменя МСС 27 (2008) и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (2011) които заменя МСС 28 (2008). Всички тези стандарти влизат в сила от 1 януари 2013.
- Изменения в МСС 12 Отсрочени данъци: Възстановяване на базовите активи (издадени декември 2010) в сила от 1 януари 2012.
- Изменения в МСФО 1 Силна хиперинфлация и премахване на фиксираните дати при първоначално прилагане (издадени декември 2010) в сила от 1 юли 2012.
- През юни 2011 СМСС издаде Представяне на позиции от Друг всеобхватен доход (Промени в МСС), който влизат в сила от 1 юли 2012.
- През юни 2011 СМСС издаде променен МСС 19 Доходи на наети лица, който влиза в сила от 1 януари 2013.
- През декември 2011 СМСС издаде промени в МСФО 7 Оповестяване – Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви, които влизат в сила от 1 януари 2013.
- През декември 2011 СМСС издаде промени в МСС 32 Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви, които влизат в сила от 1 януари 2014.
- Разяснение КРМСФО 20: Разходи за разкриване в производствената фаза на надземна мина влиза в сила от 1 януари 2013

4. СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ

Основни източници на оценъчна несигурност

Оценка на несигурността при определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти

Дружеството определя справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени включени в Ниво 1, които могат да се намерят за актива или пасива, или директно (т.е., като цени) или индиректно (т.е., получени от цени);
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на налична пазарна информация (не налични входящи данни).

Таблицата по-долу представя анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност, според използваните оценъчни методи:

	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Общо</u>
Към 31 декември 2011				
Акции	2,686	-	-	2,686
ДЦК	37,686	-	-	37,686
Корпоративни облигации	3,671	1,361	-	5,032
Общо:	44,043	1,361	-	45,404
Към 31 декември 2010				
Акции	2,215	-	61	2,276
ДЦК	21,929	-	-	21,929
Корпоративни облигации	2,274	3,872	-	6,146
Общо:	26,418	3,872	61	30,351

Няма разлика в стойностите на финансовите активи в отчета за финансовото състояние и техните справедливи стойности към 31 декември 2011 г. и 2010 г.

Оценка на несигурността във връзка с техническите резерви

Най-важните преценки във финансовите отчети на Дружеството се отнасят до техническите резерви. Дружеството има разумно предпазлив подход към провизирането и спазва законовите наредби. Отговорният актюер е лицензиран от Комисията за финансов надзор.

Ръководството смята, че текущото ниво на техническите резерви е достатъчно.

Управлението на застрахователния риск е описано в следващото приложение, а информация за резервите е представена в приложения 21 и 22.

Отчитане по сегменти

Дружеството не отчита информация по оперативни сегменти, тъй като преобладаващият източник на рискове и възвръщаемост е общо застраховане, няма един отделен външен клиент, приходите от който да възлизат на повече от 10%, както и извършва дейността си на територията на страната. Ако в бъдеще този факт се промени, и Дружеството представя във финансовите си отчети

4. СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

информация по оперативни сегменти, то те ще бъдат определени и представени в съответствие с изискванията на МСФО 8 Оперативни сегменти, както е оповестено в приложение 2.4.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ РИСК

5.1. Цели и политики за управление на застрахователния риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие, при което размерът на щетата и съответно на дължимото обезщетение надхвърля размера на формираните застрахователни резерви. За управлението на този риск Дружеството е възприело подход на внимателен анализ на различните застрахователни рискове, което намира отражение в общите условия по застрахователните договори. Допълнително, Дружеството е възприело да презастрахова някои от своите рискове. При избора си на презастрахователен договор размерите на самозадържане и видовете на презастрахователните договори са съобразени със спецификата на предлаганите застрахователни продукти.

Независимо от това, че Дружеството е сключило презастрахователни договори, евентуалните приходи от дела на презастрахователите в обезщетенията не се прехвърлят върху застрахованите лица. В този случай Дружеството е изложено на кредитен риск до размера на задълженията, които застрахователят следва да покрие съгласно презастрахователния договор. Дружеството прилага строги правила за избор на презастрахователи, като изборът се концентрира върху презастрахователи с висок кредитен рейтинг.

Конкретните мерки за управление на застрахователния риск включват определяне на застрахователни лимити, процедури за одобряване на транзакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методи за ценообразуване и централизирано управление на презастраховането. Дружеството използва различни методи за оценка и контрол на застрахователните рискове, както по отношение на индивидуалните видове застраховани рискове, така и по отношение на общите рискове.

5.2. Политика на сключване на застрахователни договори

Политиката на сключване на застрахователни договори на Дружеството има за цел постигането на разнообразие от застрахователни продукти, за да се осигури балансиран портфейл. Към настоящия момент Дружеството предлага над 80 застрахователни продукта. Пълната гама от предлагани продукти ежегодно се анализира, адаптира и допълва, като за тази цел се отчитат, както резултатите на компанията по отношение на всеки отделен продукт, така и застрахователните потребности на пазара.

Основен дял в застрахователния портфейл на Дружеството заема автомобилното застраховане, следвано от застраховане на имуществото. Компанията също така е дългогодишен лидер в областта на авиационното, морското и карго застраховане.

5.3. Характеристики на продуктите

Дружеството предлага застрахователни продукти, включени в утвърден от Комисията за финансов надзор списък.

Автомобилно застраховане

Автомобилното застраховане включва застраховките “Каско”, “Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на МПС”, “Злополука на местата в МПС” и “Помощ при пътуване – Автоасистанс” за България и чужбина. Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

Възприет е гъвкав подход при определянето на застрахователната премия, като при определянето и към тарифните ставки по различните рискове се прилагат различни застрахователни стойности.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ РИСК, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

5.3. Характеристики на продуктите, продължение

Условията и изискванията по застраховките, сроковете за регистрация и ликвидация на щетите са изцяло съобразени със законовите изисквания.

Имуществено застраховане

Имущественото застраховане включва застраховки на имущество срещу пожар, природни бедствия, кражба чрез взлом и други обичайни рискове. Условията по застрахователните договори отразяват в максимална степен нуждите на потребителите, като те са в съответствие с нормативната уредба.

При оценката на риска по тези договори се акцентира върху адекватното определяне на застрахователната сума и периодично се извършват огледи на застрахованите обекти.

Авиационно, морско и карго застраховане

Условията по застрахователните договори по тези видове застраховки са изцяло съобразени с международните застрахователни пазари.

Застраховка на отговорности

Дружеството предлага и голям брой продукти по застраховки на обща гражданска отговорност и професионални отговорности (вкл. на нотариуси, адвокати, медицински професии и др.), голяма част от които са задължителни по силата на нормативен акт.

Злополуки и Помощ при пътуване

Застраховките “Злополуки” покриват рисковете смърт, трайна и временна нетрудоспособност от злополука.

5.4. Концентрация на застрахователен риск

Ръководството на Дружеството вярва, че по отношение концентрацията на риск са положени усилия за относително равномерно разпределение на застрахованите обекти. Експертите на Дружеството извършват системно оценка на риска и наблюдават акумулацията на застрахователни суми, както по групи клиенти, така и по региони.

5.5. Основни допускания при изчисляването на техническите резерви

Процесът за определяне на допусканията е свързан с изчисляване на неутрални приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация, които се използват за допусканията са вътрешно изготвени, базирани на задълбочени проучвания, които се провеждат годишно. Допусканията се проверяват, за да се постигне съответствие с наблюдаваните пазарни цени или друга публикувана информация. За допусканията се използва най-вече информацията от текущите трендове и в случаите, при които има недостатъчна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на щетите се правят по-предпазливи допускания.

Всяка предявена щета се преглежда по отношение на обстоятелствата по обезщетенията, наличната информация от специалистите по ликвидация и исторически доказателства за размера на подобни щети. Оценка на щетите се преглеждат редовно и се актуализират при наличие на нова информация. Резервите се начисляват на база на наличната текуща информация.

Използваните основни методи за изчисляване на застрахователните резерви не са променени спрямо предходни периоди и са базирани върху показатели за очаквана щетимост, както и върху преценката на Дружеството за щетимостта по класове бизнес.

Допусканията, които имат най-съществен ефект при оценката на застрахователните резерви са свързани с очакваните квоти на щетимост за последните периоди на възникване на щетите за отделните видове застраховки.